

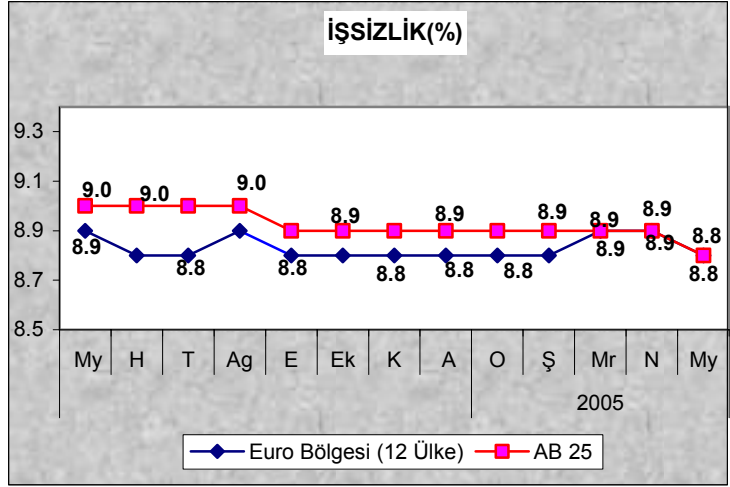
T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon
Kurulu Başkanlığı

DIŞ EKONOMİK HABERLER

- ✓ Euro Bölgesinde İşsizlik Mayıs Ayında Azaldı
- ✓ Japonya Mayıs Ayı TÜFE Verileri
- ✓ Almanya ve Fransa'da Yabancı Yatırımlarda Büyük Düşüş
- ✓ Dünya Kesinleşmiş Petrol Rezervleri
- ✓ Yabancı Şirketler İngiltere'de Yeni İş Alanları Yaratılmasını Sağlıyor
- ✓ BIS Merkez Bankalarını Küresel Ekonomideki Risklere Karşı Uyardı
- ✓ Almanya'da İş Dünyası Güveninde İyileşme Başladı
- ✓ Blair Avrupa Parlamentosunu Etkilemeyi Başardı
- ✓ Çin Bankalarından Çinli Şirketlerin Yabancı Şirket Alımlarına Destek
- ✓ Çin Başbakanı, Renminbi Reformunun Aşamalı Olmasını İstiyor
- ✓ Fakir Ülkeler Zengin Ülkelere Yönelik Ticarete Karşılıksız Serbest Erişim Talep Ediyor
- ✓ AB Taahhüt Tescil Vergilerini Kaldırmayı Planlıyor
- ✓ Japonya Vergi Sisteminde Değişiklik Yapmaya Hazırlanıyor
- ✓ İngiltere AB Düzenlemelerinde Azaltma Talep Ediyor
- ✓ Uluslararası Muhasebe Standartlarında AB ile Anlaşma Sağlanıyor
- ✓ İngiltere ve Hong Kong Hedge Fonları Üzerindeki Denetimi Artırıyor
- ✓ Citigroup 14 Milyon Sterlin Ödeyecek
- ✓ Türkiye'siz Avrupa Düşünülemez

Euro Bölgesinde İşsizlik Mayıs Ayında Azaldı

Avrupa Toplulukları İstatistik Bürosu Eurostat tarafından yapılan açıklamaya göre Euro Bölgesinde mevsimsel olarak uyarlanmış işsizlik oranı Mayıs ayında yüzde 8.8'e geriledi. 2004 yılının Mayıs ayında yüzde 8.9 olan işsizlik oranı Eylül-Şubat ayları arasında yüzde 8.8 seviyesinde seyretmiş, Mart ve Nisan aylarında ise yüzde 8.9'a yükselmişti.

25 ülkeli Avrupa Birliğindeki (AB 25) işsizlik oranı ise 2004 yılının Mayıs ayında yüzde 9.1 iken 2005 yılının Mayıs ayında yüzde 8.8'e geriledi.

2005 yılı Mayıs ayında İrlanda yüzde 4.2 olan işsizlik oranı ile AB ülkeleri içinde en düşük işsizlik oranına sahip ülke olurken Polonya yüzde 17.8 olan işsizlik oranı ile işsizliğin en yüksek olduğu ülke konumunu korudu. Polonya'yı yüzde 15.5 ile Slovakya ve yüzde 9.9 ile İspanya izledi.

2005 yılı Mayıs ayında, 2004 yılı Mayıs ayı ile karşılaştırıldığında, Euro Bölgesinde erkekler arasındaki işsizlik oranı yüzde 7.6 ile değişmezken AB 25'te yüzde 8.1'den yüzde 7.9'a geriledi. Kadınlardaki işsizlik oranı ise Euro Bölgesinde yüzde 10.6'dan yüzde 10.3'e, AB 25'te ise yüzde 10.3'den yüzde 9.9'a geriledi.

2005 yılı Mayıs ayında 25 yaşın altındaki işsizlik oranı Euro Bölgesinde yüzde 17.8, AB 25'de yüzde 18.3 oldu. 2004 yılı Mayıs ayında bu oranlar sırasıyla yüzde 18.5 ve 19.1 idi. En düşük oran yüzde 7.2 ile (Nisan ayı) Danimarka'da gözlenirken en yüksek oran yüzde 36 ile Polonya'da kaydedildi.

Eurostat'ın tahminlerine göre 2005 yılı Mayıs ayında Euro Bölgesindeki işsiz sayısı 12.8 milyon kişi olurken AB 25'de 19.1 milyon kişi oldu.

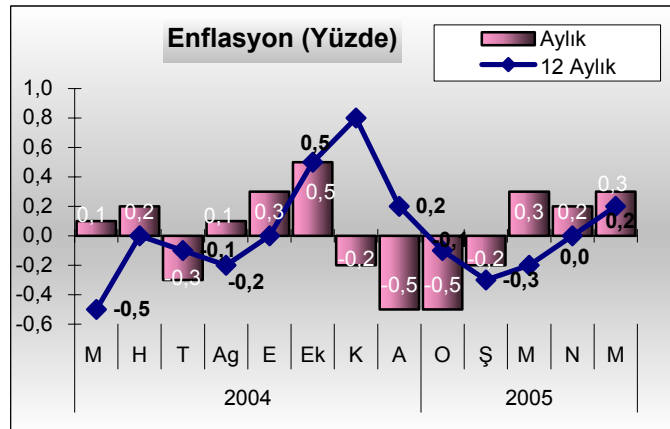
www.europa.eu.int, 1 Temmuz

Japonya Mayıs Ayı TÜFE

Verileri

Japonya'da tüketici fiyatları 2005 yılı Mayıs ayında bir önceki aya göre yüzde 0.3 arttı. 12 aylık tüketici fiyatlarında ise bir önceki aya göre yüzde 0.2 artış kaydedildi.

Nisan ayında bir önceki aya göre yüzde 0.6 ve yüzde 2.5 gerileyen

yiyecek ve taze yiyecek fiyatları Mayıs ayında yüzde 0.3 ve yüzde 1.5 arttı.

Mayıs ayında yakıt, elektrik ve su fiyatları yüzde 0.1 arttı. Nisan ayında yüzde 3.7 olan yiyecek fiyatlarındaki artış Mayıs ayında yavaşlayarak yüzde 1.4 oldu.

Taze yiyecek hariç fiyatlardaki artış ise bir önceki aya göre yüzde 0.2 olurken yıllık olarak değişiklik kaydetmedi.

www.stat.go.jp, 1 Temmuz

Almanya ve Fransa'da Yabancı Yatırımlarda Büyük Düşüş

Almanya ve Fransa'da yabancı yatırım, 2004 yılında büyük bir düşüş göstererek katı iş gücü uygulamalarının ve yetersiz iç talebin yatırımcıları başka alanlara sürüklediği endişelerini artırdı. Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü'nün (OECD) yayınladığı rakamlara göre Fransa'da yabancı yatırım 43 milyar dolardan 24 milyar dolara düşerken Almanya'da 2003 yılında 27 milyar dolar yatırım yapan yabancı yatırımcılar 39 milyar doları geri çekti.

2004 yılında doğrudan yatırım fonlarının temel kaynağı olan ABD şirketleri, kısmen para birimlerinin rekabet gücünün devam etmesi, ama ayrıca üretim tesisleri için düşük maliyetli bölgeler ve büyüyen piyasaları nedeniyle büyük oranda Asya'ya yatırım yapıyor.

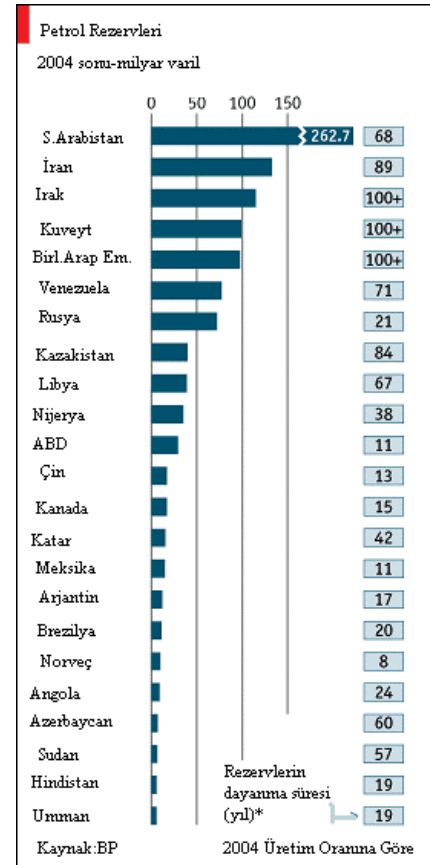
Bu görüntünün tam aksini yansıtan Avrupa'nın, değeri daha yüksek para birimi, yetersiz iç talep, yüksek iş gücü maliyeti ve siyasi belirsizlik gibi sorunları İngiltere'yi etkilemedi. İngiltere'nin doğrudan yabancı sermaye akımları 78.5 milyar dolara yükseldi. Doğrudan yatırımda en aktif ülkeler arasında yer alan İngiltere, hem deniz aşırı ülkelere yatırım yapıyor hem de büyük oranda yatırım alıyor.

Financial Times, 24 Haziran, Syf:1

Dünya Kesinleşmiş Petrol Rezervleri

BP'nin raporuna göre dünyada kesinleşmiş petrol rezervlerinin hemen hemen 1.19 trilyon varil civarında olduğu belirtiliyor. Bu rezervlerin yüzde 60'ından fazlası Orta Doğu'da yer alıyor. Şimdiye kadar bir ülkenin sahip olduğu en büyük pay olan 262.7 milyar petrol varili ya da kesinleşmiş rezervlerin yüzde 22'si Suudi Arabistan'a ait. Ancak, 2004 üretim oranlarına göre Suudi Arabistan'ın rezervleri, 132.5 milyar varil rezervi bulunan İran'dan önce bitecek. Irak dünyadaki kesinleşmiş petrol rezervlerinin yüzde 10'una Kuveyt ise yüzde 8'den fazlasına sahip. Orta Doğu'nun dışında Venezüella ve Rusya kesinleşmiş petrol rezervlerinin yaklaşık yüzde 6'sına sahip.

www.economist.com

Yabancı Şirketler İngiltere’de Yeni İş Alanları Yaratılmasını Sağlıyor

İngiltere’nin Avrupa genelinde en cazip yabancı yatırım merkezi haline gelmesi, yabancı şirketleri bu ülkeye çekerek yeni iş alanlarının oluşmasını sağlıyor. Ülkede yabancılara ait şirketler 2004/2005 mali yılı içinde 39.600 yeni iş imkanı yarattı. Bu, son dört yılın en yüksek rakamı.

İngiltere’de yayınlanan son veriler, birkaç yıl öncesinde İngiltere’nin euro alanına dahil olmaması durumunda ekonomisinin büyük zarar göreceğini ileri sürenlerin iddialarını çürütüyor. Aslında ülkenin geçen yıl elde ettiği ekonomik başarılar, kısmen Fransa ve Almanya gibi euro alanı ekonomilerinin yavaşlamasından kaynaklandı.

2000/2001 döneminde de İngiltere’ye yönelik yabancı yatırım akımı, 70.000’in üzerinde iş imkanı yaratmıştı. “dotcom bubble” olarak adlandırılan internet üzerinden ticaret sektörünün patlama yaşamasıyla birlikte tüm gelişmiş ülkelerde yabancı yatırımlarda düşüş yaşanırken bu durumdan en fazla etkilenen, İngiltere oldu. Ancak 2004 yılında tekrar yabancı yatırım çekmeye başlayan ülke, Avrupa’nın en fazla yabancı yatırım çeken ülkesi olurken dünya genelinde de Amerika’nın ardından ikinci sıraya yerleşti.

İngiltere Ticaret ve Sanayiden sorumlu devlet bakanı Alan Johnson, hala küresel olarak yatırım yapılacak en cazip ülkelerden biri olduğunu kaydederken euro alanı dışında kalınmasının İngiltere’de yatırımlara zarar vereceği yönündeki inanışın yanlış olduğunun kanıtlandığını ifade etti.

OECD’den ekonomist Hans Christiansen, İngiltere’nin yabancı yatırım çekme konusundaki başarısının birçok nedeni olduğunu, ilk olarak en basit ifadeyle ülke ekonomisinin konjonktür içinde kıta Avrupası ülkelerinden daha iyi işlemesi olduğunu belirtti. Christiansen, ikinci neden olarak da İngiliz ekonomisinin açıklığının ve Amerika’ya yakınlığının ortam hazırladığı düzenli olarak devam eden birleşme ve satın alma faaliyetlerini gösterdi.

Financial Times, 29 Haziran, sayfa:6

BIS Merkez Bankalarını Küresel Ekonomideki Risklere Karşı Uyardı

Merkez bankaları arasında işbirliğini güçlendiren ve Merkez Bankalarının Bankası olarak da nitelendirilen Uluslararası Ödemeler Bankası (BIS) konut fiyatlarının rekor düzeylere çıkması, yüksek borçluluk, ABD’nin cari hesap açığının artması ve düşük tahvil getirileri gibi dünya ekonomilerinin maruz kaldığı çok sayıda riske vurgu yapan bir rapor hazırladı. BIS, raporda merkez bankalarının büyümeyi yavaşlatmalarını uyarısında bulundu. Rapor, ABD’yi bütçe açıklarını azaltmaya, Avrupa ve Japonya’yı ekonomilerini esnekletirmeye çağırıyor. Ancak, önerilen bu çözümler, ulusal çıkarlar yüzünden engellerle karşı karşıya.

BIS raporu, ekonomide normal seviyelere dönmenin “hızlı ve yıkıcı” olabileceğini vurguluyor. Genel olarak dünya ekonomisinin güçlü ve enflasyonun normal olmasına rağmen merkez bankaları hala bazı sorunlardan endişe duyuyor. Sorunlardan çoğu için çare olarak önerilebilecek olan daha yüksek faiz oranları işsizliğe ve sağlık derecede düşük enflasyona yol açabilir. Başarılması gereken; büyümede yavaşlamaya yol açmadan olası istikrarsızlık kaynaklarının giderilmesi.

Yıllardır, ekonomideki dalgalanmalarla mücadele etme yollarını arayan merkez bankaları için çok zor bir dönem. Amerikan Merkez Bankası, dalgalanmalar konusuna karışmama siyasetini izlerken Avrupa Merkez Bankası, dalgalanmaların ortaya çıkmasını engellemeye çalışıyor.

Japonya ve euro alanındaki yetersiz büyümeye kıyasla ABD ve Çin'deki güçlü büyüme de sorun teşkil ediyor. Bu, ABD'deki en büyük cari hesap açığını destekliyor. Geçen yıl bu açık, euro alanında yüzde 0.4 ve Japonya'da yüzde 3.7 fazlalığa kıyasla GSYİH'nın yüzde 5.7'sine denk geliyordu. BIS'e göre, rezerv para basan bir ülke için "daha önce benzeri görülmemiş" bu rakamlar dolarda düşüşe, diğer mali piyasalarda karmaşaya, olası gerilemeye ve ticari korumacılığa yol açabilir.

BIS raporu, ABD'nin ithalatı kontrol altına almak için bütçe açıklarını azaltmasını ve tasarruf oranlarını artırmasını öngörüyor. Avrupa ve Japonya'nın ekonomilerini esnekleştirerek talebi artırması ve Çin ve diğer Asya ülkelerinin, ihracatta çok fazla avantaj kazanmamaları için para birimlerini dolar karşısında daha fazla dalgalanmaya bırakması gerektiği de raporda vurgulanıyor.

Son yirmi yıldır ortalamanın altında bulunan tasarruf oranları ve hızla artan konut fiyatları ise merkez bankalarının belirlediği diğer sorunlar. Ancak yüksek faiz oranları, tüketici harcamalarında ve kurumsal yatırımlarda düşüşe yol açabilir.

The Wall Street Journal, 28 Haziran, Syf:1,12

Almanya'da İş Dünyası Güveninde İyileşme Başladı

Merkezi Münih'te bulunan Ifo Institute'den alınan bilgiye göre Almanya'da iş dünyası güven endeksi, dört aylık sürekli gerilemenin ardından Haziran ayında toparlandı. Bu durumun Avrupa Merkez Bankası üzerinde faiz oranlarında indirime gidilmesi yönündeki baskıyı hafifletmesi bekleniyor.

Euro alanı'nın en büyük ekonomisi olan Almanya'da iş dünyası güven ortamının toparlanması, Başbakanı Schröder'in Eylül ayında erken seçime gidilmesi kararı ve ihracatçıların beklentilerini canlandıran euro'nun değer kaybına bağlanıyor.

Ifo Institute Başkanı Hans-Werner Sinn, iş çevrelerinin şu anki durumu "eskisinden biraz daha iyi" olarak değerlendirirken önümüzdeki altı aylık süreçte çok daha fazla ilerleme kaydedilmesi beklentisi içinde olduğunu ifade etti. Beklentilerdeki iyileşmenin özellikle toptan ve perakende sektöründe görülmesi, iç talepte bir toparlanma yaşandığını düşündürüyor. Bununla birlikte Sinn, ellerindeki verilerin önümüzdeki aylarda ekonomik iyileşme yaşanacağını göstergesi olamayacağı uyarısında bulundu.

"Avrupa'nın hasta adamı" imajını İtalya'ya devreden Almanya ekonomisinde geçtiğimiz yılın ortalarından beri görülmeye başlanan ekonomik cansızlık, tüm euro alanı performansını olumsuz etkiledi.

Avrupa Merkez Bankası, bu yılın ilerleyen aylarında euro alanı ekonomisinde toparlanma bekliyor. Öte yandan Merkez Bankası Başkanı Jean-Claude Trichet, faiz oranlarında değişiklik olabileceğinin sinyallerini verdi. Trichet'in açıklamalarının ardından son iki yıldır faiz oranlarını yüzde 2'de tutan Merkez Bankasının önümüzdeki aylarda faiz oranlarında indirim yapacağı yönünde spekülasyonlar artarken ABN Ambro ekonomisti

James Carrick, Trichet'in yaklaşımına "Diego Maradona Ekonomisi" benzetmesi yaptı. İngiltere Merkez Bankası Governörü Mervyn King, merkez bankacılarının ekonomik istikrar sağlamak amacıyla faiz oranlarını değiştirmeksizin faiz oranlarına ilişkin piyasa beklentilerindeki hareketlenmelerden yararlanmalarını ünlü Arjantinli futbolcu Maradona'nın rakip savunmayı aldatarak gollere imza atmasına benzetmiş ve bu durumu anlatmak için "Diego Maradona Ekonomisi" terimini bulmuştu.

Ekonomistler, Ifo'nun iş ortamı endeks rakamlarındaki iyileşmeye çok fazla güvenilmemesi gerektiği uyarısında bulunuyorlar. HVB Münih ekonomisti Andreas Rees, Alman iş dünyasının bir yandan euro'nun değer kaybından faydalanırken bir yandan da yüksek petrol fiyatlarından zarar gördüğünü, böyle bir ortamda bir işletme için görünümün iyi mi kötü mü olduğuna karar vermenin hiç de kolay olmayacağını kaydetti.

Financial Times, 28 Haziran, sayfa:4

Blair Avrupa Parlamentosunu Etkilemeyi Başardı

AB bütçesi görüşmelerini bloke etmekle suçlanmasının ardından AB Dönem Başkanlığını devralan İngiltere Başbakanı Tony Blair, Avrupa Birliği'nin serbest piyasayı destekleyecek ve küreselleşmenin getirdiği sıkıntılarla mücadele edebilecek şekilde yeniden canlandırılmasına yönelik bakış açısıyla Avrupalı Parlamentoların takdirini toplarken, yaklaşımlarına en sert şekilde karşı çıkan Fransa ve Almanya liderlerini etkilemeyi başaramadı.

İngiltere Başbakanı Blair Brüksel'de yaptığı konuşmada Avrupa'nın büyük bir başarısızlığa uğrama riskinin olduğunu belirterek kıtanın sosyal modelinin korunabilmesi için derin ekonomik reformlara ihtiyaç duyulduğunun altını çizdi. Blair, ülkesinin 1 Temmuzda başlayacak dönem başkanlığı gündeminin ana hatlarını ortaya koyduğu konuşmasında genişlemenin devam etmesi gerektiğini vurguladı ve Birliğin kapılarının yeni üyelere kapatılmasının milliyetçilik ve yabancı düşmanlığına yol açacağını kaydetti.

Almanya Başbakanı Gerhard Schröder'in Avrupa Birliğine zarar vermekle suçladığı Blair, "Avrupa'da değişim yanlısı olanların Avrupa'ya ihanet etmekle suçlanmasının zamanı olmadığını" kaydederken uzlaşmacı konuşmasıyla Avrupa Parlamentosundan takdir gördü.

Öte yandan Almanya Başbakanı Gerhard Schröder, Alman Bild gazetesine verdiği demeçte son günlerde yaşanan görüş ayrılıklarının Birliğin önümüzdeki aylarda iki kutup arasında bir seçim yapmak zorunda kalacağını gösterdiğini ifade etti. Schröder'e göre ilk kutupta yer alanlar Avrupa Birliği'nin çekirdeğinin çıkartılıp atılmasını ve Birliğin bir tür serbest ticaret bölgesine indirgenmesini istediğini, diğer kutupta yer alanların ise siyasi olarak aktif, canlı bir Avrupa Birliğinden yana olduğunu kaydetti.

Schröder, Avrupa Komisyonu Başkanı José Manuel Barroso'yu da Blair'in siyasi ideolojisine fazla yakın olmakla ve Almanya'nın menfaatlerini dikkate almamakla suçladı.

Avrupa Parlamentosu içinde İspanyol ve Fransız sosyalistler Blair'in sosyal modeline ilgi duyuyor. Ancak yaptığı konuşma ile parlamentoyu etkilemeyi başaran Blair'in AB Dönem Başkanlığı döneminde ekonomik reform gündemini gerçekleştirebilmesi, halen anlaşmazlık içinde olduğu Alman-Fransız muhalefeti tarafından engellenebilir.

Blair'in görüşleri bazı Fransız basın organlarında olumlu karşılanırken siyasi kesimlerden eleştiri aldı. Ünlü Fransız gazetesi Le Figaro, bir yandan Blair'in fikirlerini karikatürlere konu ederken bir yandan da Avrupa'da reformun AB tarafından değil ulusal hükümetler tarafından uygulanabileceğini kaydetti ve Fransa ve Almanya gibi ülkelerin Thatcher devrimi yaşamadıkları için Blair'in modelinin bu ülkelere uyarlanamayacağını altını çizdi.

Fransız politikacılar ise Blair'in bütçe görüşmelerini bloke ettiği yönündeki fikirlerini sürekli olarak gündemde tutuyorlar. Fransa'nın Avrupa'dan sorumlu bakanı Catherina Colona, Blair'in Birliğin sorunlarına yönelik çözüm alternatiflerinin ancak dönem başkanlığı sırasında test edilebileceğini ifade etti.

Fransız politika analisti François Heisbourg ise Blair'in konuşmasının etkileyici olduğunu, ancak Irak savaşı ile siyasi kredibilitesini kaybeden Blair'in Fransa'dan destek görmesinin mümkün olmayacağını ifade etti.

Altı aylık dönem başkanlığı sırasında zor günler geçirmesi beklenen Tony Blair, taviz vermediği için eleştirildiği bütçe iadesi konusunda da AB'nin ekonomik reformlara gitmesi ve bütçenin yüzde 40'ını kapsayan tarım teşviklerinin azaltılması durumunda ülkesine tanınan bütçe iadesi hakkından feragat edebileceğini ifade etti. Blair'in bu talebi, Fransız çiftçilerine sağlanan yardımlarda hiçbir kesinti yapılmasını kabul etmeyen Jacques Chirac tarafından şiddetle reddedildi.

Financial Times, The Wall Street Journal, 24 Haziran

Çin Bankalarından Çinli Şirketlerin Yabancı Şirket Alımlarına Destek

Çinli şirketlerin ABD'deki bazı imalat ve enerji şirketlerini satın alma girişiminde bulunması Çin'in bu ilgisinin ciddiye alınması gerektiğini gösteriyor. Çin şirketlerinin doğal kaynaklar, üretim bilgisi, markalar, dağıtım ve teknoloji arayışı yerli bankaların ucuz kredileri ile destekleniyor. Çin'deki bütün ticari bankaların, alım satım anlaşmalarına fon sağlama kapasitelerinin yüksek olduğu ve kendi güçlerini artırmak için destek sağlamaya istekli oldukları belirtiliyor.

Zayıflıklarının da farkında olan Çinli şirketler, çoğu ABD merkezli olan şirketlerin bu tür yatırımlarda yardımını istiyor. Örneğin, bir çok Çin şirketi ABD özel sermaye fonlarına yöneliyor.

Özellikle Çinli doğal kaynak şirketlerinin uygulamalarının devlet politikasına paralellik arz etmesine ve yaptıkları bütün anlaşmaların uygulanabilmesi için resmi onayın zorunlu olmasına rağmen, Çin şirketlerinin bu küresel satın alma hareketini Pekin'in tamamen yönettiğini söylemek hata olur. Şirketlerin bu satın alma güdüsü "uzun vadeli arzları korumak" şeklindeki hükümet politikalarıyla uyumlu. Ancak, Çin tek bir merkezi koordinatörün olduğunu düşünemeyecek kadar kaos içinde ve bölünmüş bir durumda.

Yakın zamana kadar uluslararası varlıklar için Çin şirketlerinin satın alma girişimleri, günümüzdekilerden daha farklı ve küçük bir grup içersinde yapılıyordu. Çinli alıcılar, orta değerde varlıklar ve şirketlerle sınırlı kalıyorlardı. Daha büyük satın almalara giriştiklerinde ise yetersiz kredibilitelerinden dolayı diğer teklif sahiplerinden daha fazla ödeme yapmak zorunda kalıyorlardı.

Günümüzde, Çinliler, böyle büyük bir prim ödemek zorunda değiller. Daha yüksek kredibilite sağlamak için müttefikler edindiler. Çinli şirketlerin, tekliflerini diğer tekliflerden daha kabul edilebilir gösterecek güçleri var. İlk olarak, ABD sanayi şirketlerini satın alıp, bu şirketleri Çin’de düşük maliyetli üretim bölgelerine getiriyorlar. Daha sonra, bu şirketleri büyüyen Çin piyasasına sokarak yaptıkları satın almanın daha iyi sonuç vermesini sağlayabiliyorlar.

The Wall Street Journal, 24-25-26 Haziran, Syf: 1

Çin Başbakanı, Renminbi Reformunun Aşamalı Olmasını İstiyor

Çin Başbakanı Wen Jiabao, daha esnek döviz kuru rejimine geçiş için acele etmenin gereksiz olduğunu, ekonomik gelişme ve mali reformu destekleyen politikaların bozulmaması için yapılacak herhangi bir değişikliğin aşamalı olmasının gerektiğini kaydediyor.

Jiabao, yeni para politikalarının içeriğini ve zamanını belirlemede Çin’in “bağımsızlığına” vurgu yapıyor. Pekin’in yaklaşık on yıldır dolara endekli olan para birimi renminbi, Çinli ihracatçılara adaletsiz bir üstünlük sağladığı için Çin’in ticaret ortakları tarafından eleştiriliyor ve ABD yönetimi renminbinin değerinin hızla artırılmasını istiyor.

Renminbi ile ilgili tartışma, bu yıl 100 milyar doların üstüne çıkması beklenen ticaret fazlasının artmasıyla daha da büyüdü. Jiabao, çeşitli alanları içeren ve geniş kapsamlı etkileri olan reformun olası etkilerini karşılamak amacıyla yeni bir ortam hazırlanmasını öneriyor.

Ekonominin gelişimindeki etkileri, yeni iş sahası açma, mali istikrar, dış ticaret ve yerel şirketlerin parasal risklerle mücadele yeteneklerini renminbi politikasını etkileyen unsurlar olarak sıralayan Jiabao, en sonda, Çin’in komşu ülkelerin ve dünyanın ekonomik ve mali performansına dikkat etmesi gerektiğini belirtti.

Çin yönetimi, ikili ticaret fazlalıklarını ortadan kaldırmak için politikalarını değiştirmeyeceğini daha önceden açıklamıştı. Jiabao, renminbinin istikrarını koruma politikalarının sadece Çin’e değil bölgedeki ve dünyadaki ekonomilere ve ticarete de yardımcı olacağını kaydediyor.

Financial Times, 27 Haziran, Syf: 5

Fakir Ülkeler Zengin Ükelere Yönelik Ticarete Karşılıksız Serbest Erişim Talep Ediyor

Doha konferansında dünyanın en fakir ülkelerinin bakanları, bütünüyle zengin pazarlara erişmeyi istediklerini kaydederken AB’nin şeker için ödediği fiyatı azaltma önerisini eleştiriyor. 50 en az gelişmiş ülkenin (EAGÜ) bakanları, zengin ülkelerin EAGÜ’lerden gelen ürünler için gümrüksüz ve kotasız piyasa erişimi taahhüdünde bulunmalarını talep ediyor. Ancak, fakir ülkeler, zengin piyasalara erişim taahhüdünün karşılığında kendilerinden tarife engellerinin azaltılmasının istenmemesi gerektiği görüşündeler.

Bazı hassas ürünlerin serbest girişi ertelenmesine rağmen AB “Silah Hariç Her Şey” adlı programıyla kendi pazarını EAGÜ ürünlerine çoktan açtı. Örneğin, EAGÜ’lerin şeker

ihracatına gümrük ve kota uygulaması ancak 2009 yılında bütünüyle kaldırılacak. 19 EAGÜ şeker üretmesine rağmen çok azı Avrupa'ya ihracatlarında kota uygulamasına gidiyor. Bu durum, 2009 yılında serbest ticaret erişimini kazandıktan sonra satışların artma ihtimalini güçlendiriyor.

Bakanlar, AB'den fakir ülkelerin şeker sanayilerini güçlendirebilmeleri için daha fazla zaman tanıyacak şekilde yavaş ve az miktarlarda fiyat kesintilerine gitmesini istiyor.

AB'nin "Silahlar Hariç Her Şey" programı bile ithal unsurların kullanımına karşı katı "temel kurullarla" ihracatı kısıtladığı ve besinlerde hijyen standartlarını gerektirdiği için geliştirmekte olan ülkeler tarafından eleştiriliyor.

Financial Times, 27 Haziran, Syf:4

AB Taşıt Tescil Vergilerini Kaldırmayı Planlıyor

Avrupa Komisyonu, taşıt tescil vergilerinin kaldırmasını da içerecek şekilde taşıt vergilendirmesine yönelik değişiklikler yapmaya hazırlanıyor. Öneriler, vergilendirmede karbon dioksit emisyonlarının daha fazla dikkate alınmasını ve çevre dostu taşıtları teşvik edecek tedbirleri de kapsıyor.

AB vergi komiseri Laszlo Kovacs, tek pazardaki çarpıklıkları düzeltmek ve ülkeler arası gezen motorcuların çifte vergilendirme risklerini ortadan kaldırmak için taşıt vergilerini basitleştirmeyi istiyor. Kovacs, on yıl içinde bütün ülkelerde taşıt tescil vergilerini kaldırmayı ve tescil vergisinin her ülkede belirlenen yıllık taşıt vergisine dahil edilmesini öneriyor.

Kovacs'ın bu önerisi, bir ülkede aracının tescil vergisini ödeyen bir kişinin, yurt dışına gittiğinde ikinci kez tescil ücreti ödemesi durumunu ortadan kaldırıyor. Kovacs, yıllık taşıt vergisinin çevresel öncelikleri yansıtmamasını istiyor; böylelikle 2010 yılına kadar verginin yüzde 50'si taşıtın karbon dioksit emisyonuna bağlı olacak.

Kovacs, tescil vergileri ile ilgili önerilerin; tek pazara, Avrupa taşıt sanayisine, çevreye ve tüketiciye faydalı olacağını, tek pazarın ruhuna aykırı olan çifte vergilendirme ihtimalini ortadan kaldıracağını ve tüketicilere daha fazla yasal kesinlik sağlayacağını vurguluyor.

Financial Times, 21 Haziran, Syf:4

Japonya Vergi Sisteminde Değişiklik Yapmaya Hazırlanıyor

Japonya vergi komisyonu, ülkenin kötü durumdaki mali sistemini düzene koymak amacıyla önümüzdeki yıl uygulamaya konmak üzere gelir vergisi sisteminde radikal değişiklikler içeren bir teklif sundu.

Borç faiz ödemeleri hariç bütçe açığının GSYİH'nın yüzde 5'ine ulaştığı Japonya'da yapılması planlanan reformla vergi kaçakçılığının azaltılması ve daha fazla kişinin vergi sistemine dahil edilmesi hedefleniyor.

Vergi Komisyonu Başkanı Hiromitsu Ishi, Financial Times gazetesine verdiği demeçte ülkenin hızla yaşanan nüfusun yarattığı sıkıntılarla mücadele edebilmesi için vergi toplanması konusunda ilerleme kaydedilmesinin gerekli olduğunu ifade etti.

Maliye Bakanlığı, ekonomi rayına oturana kadar vergi artışlarını ertelemesi gerektiği yönündeki eleştiriler karşısında, özellikle borç piyasalarında güvenin sağlanması açısından, mali disiplinin bir an önce tesis edilmesi gerektiğini ileri sürüyor.

Halen ülkede vergi gelirlerinin düşüklüğü ve artan sosyal güvenlik harcamaları, hükümetin harcamalarının yüzde 40'ından fazlasını karşılamak için tahvil ihraç etmek zorunda kalmasına neden oluyor.

OECD'nin hesaplarına göre Japonya borç/GSYİH oranı açısından yüzde 160 ile en kötü durumdaki gelişmiş ülke. Vergi sisteminin fazla cömert olduğunu ileri süren Komisyon Başkanı Ishi, kamu hizmetlerinde azalma yaşanmaması için halen yüzde 36 olan vergi yükü/GSYİH oranının da yüzde 50 veya üzerine çıkarılması gerektiğini belirtti.

Komisyonun teklifi, en yüksek vergi oranını yüzde 37'den yüzde 40'a çıkarıyor ve daha fazla kişiyi orta vergi düzeyine çekiyor. Teklif ayrıca ev kadınları, emekliler ve 30'lu yaşlarına geldiği halde hala aileleri ile yaşayan ve "parazit bekarlar" olarak adlandırılan kişilere yönelik muafiyetlerin de azaltılmasını hedefliyor.

Ishi, Japon halkının direkt olarak maaşlarından kesilen gelir vergisi konusunda tüketim vergisi konusunda olduğundan daha az hassas olduğunu kaydediyor. Bu nedenle Maliye Bakanlığı, halen yüzde 5 düzeyinde olan tüketim vergisi oranında değişiklik yapmadan önce gelir vergisi reformuna odaklanmayı tercih ediyor.

Financial Times, 22 Haziran, Sayfa:4

İngiltere AB Düzenlemelerinde Azaltma Talep Ediyor

İngiltere Hükümetinin yasal düzenlemelerden sorumlu kabine üyesi John Hutton, Financial Times gazetesine verdiği demeçte Avrupa Birliğinin gereksiz düzenlemeleri ortadan kaldırarak yüzmilyarlarca euro tasarruf edebileceğini ifade etti. Hutton, düzenlemeleri yapanlarla bu düzenlemelerden etkilenen iş dünyası arasındaki uyumsuzluk nedeniyle iş çevrelerinde Brüksel'e yönelik eleştirilerin yoğunlaştığını kaydederek gerek Avrupa'nın rekabet gücü, gerekse vatandaşları ile arasındaki kopukluğun giderilmesi açısından düzenlemelere bir sınır getirilmesi gerektiğini belirtti.

Önümüzdeki ayın başında Birlik dönem başkanlığını devralacak olan İngiltere, bu sorunun çözümüne ilişkin konudaki yaklaşımını iki unsura dayandırıyor: Birincisi düzenlemelerin fayda ve maliyetleri arasındaki dengeyi ölçen sistemlerin güçlendirilmesi, ikincisi ise var olan düzenlemelerin basitleştirilmesi ve azaltılması.

Bu çerçevede İngiltere hükümeti, Avrupa Komisyonu içinde düzenleme tekliflerini ve bunlara alternatif düzenlemeleri dikkatle inceleyecek bağımsız bir yapı oluşturulmasını istiyor. İngiltere'nin bu yaklaşımı, iş çevrelerinden büyük destek görüyor. John Hutton, İngiltere'nin deregülasyon yaklaşımının diğer AB liderlerinden de destek gördüğünü belirtti.

Avrupa Komisyonu da deregülasyonu beş yıllık görev süresinin en önemli gündem konularının arasına koydu. Komisyon yetkilileri halen zamanı geçmiş veya gereksiz düzenlemeleri elemek amacıyla AB yasal düzenlemelerini ayrıntılı bir incelemeye tabi tutuyorlar.

İngiltere Ticaret Odası'nın yayınladığı AB Düzenlemeleri Raporu, kuralların büyük çoğunluğunun etki analizine tabi tutulmadığını ortaya koyuyor. Ticaret Odası Yöneticisi David Frost, gerek İngiltere'de gerekse AB genelinde gereksiz ve yük getiren düzenlemeleri önlemeye yönelik sistemlerin yetersiz kaldığını kaydediyor. Frost'a göre İngiltere'nin dönem başkanlığı, daha kalıcı reformlarla bu sistemlerin başarısızlığını önlemek için bulunmaz bir fırsat olacak.

John Hutton, iş çevrelerinin bu konuda boş taahhütler yerine somut adımlar görmek istediğini belirterek AB kimyasallar direktifinin deregülasyon yaklaşımının mali açıdan faydalı sonuçlar yaratacağının en belirgin örneği olduğunu ifade etti.

İngiltere'nin başkanlığı döneminde bir diğer önceliğinin de hizmetler direktifi olması bekleniyor. Ancak bu konuda ilerleme kaydedilmesinin uzun zaman alacağı da kabul ediliyor. Hizmetler direktifi, Fransa tarafından Avrupa'nın sosyal modeline zarar vereceği gerekçesi ile şiddetle reddedilirken Almanya da bu konuda endişelerini dile getirmişti.

Financial Times, 29 Haziran

Uluslararası Muhasebe Standartlarında AB ile Anlaşma Sağlanıyor

Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulunun yönetimi konusunda Avrupa Komisyonu ile Kurul (IASB) mütevelli heyeti arasındaki anlaşmazlıklar sona ermek üzere. Avrupa Birliği'nde uygulanacak muhasebe kurallarını belirleyen Kurulun, standartları oluşturan kişilerin hesapverebilirliğini artıracak birtakım yasal değişiklikler yapılacağını açıklamayı, Avrupa Komisyonu tarafından memnuniyetle karşılandı.

İkincil tahvil piyasalarına ilişkin muhasebe kurallarını düzenleyen ve IAS 39 olarak bilinen muhasebe standartları konusunda yaşanan anlaşmazlığın ardından standartları belirleyen kurul yöneticileri ve AB politika yapımcıları arasında kurul ve mütevelli heyet üyeleri ile ilgili fikir ayrılıkları başgöstermişti.

Kurul mütevelli heyeti, bu tür sıkıntıların tekrar ortaya çıkmasını engellemek için muhasebe standartlarından etkilenen gruplara daha aktif biçimde danışacaklarını ifade ettiler. Kurul yöneticileri ayrıca atamalar konusunda görüş bildirmek üzere kamu sektörü yetkililerinden bir danışma grubu oluşturulacağını kaydettiler.

IASB'yi eleştiren grubun başında yer alan AB İç Pazar Komiseri Charlie Mc Creevy'nin sözcüsü, kurulun hesapverebilirliği artırmayı amaçlayan yeni yaklaşımından memnuniyet duyduklarını ifade etti.

Ancak Komisyonun rahatsızlık duyduğu ve düzeltilmesini istediği kurul üyelerinin coğrafi kökenleri ile ilgili konu, yeni düzenlemede Komisyonun istediği doğrultuda değiştirilmiş değil. AB, ABD'nin Uluslararası Muhasebe Standartlarını uygulamamasına rağmen kurulda Amerikalı üyelerin ağırlığından rahatsız. Komisyon sözcüsü, uzun vadede hedeflerinin mütevelli heyetin ve kurulun kompozisyonunun yeniden ayarlanması olduğunu kaydetti.

Yeni düzenleme ile mütevelli heyeti üyelerinin sayısı 19'dan 22'ye çıkarılıyor ve iki pozisyon Asyalı üyelere ayrılıyor. Amerikalı Paul Volcker'in bu yıl ayrılmasının ardından Mütevelli heyetinin yeni başkanının Avrupalı olması bekleniyor.

İngiltere ve Hong Kong Hedge Fonları Üzerindeki Denetimi Artırıyor

İngiltere Mali Hizmetler Kurumu (FSA), hedge fonlarının mali piyasalar üzerindeki etkisini değerlendirmek için Londra merkezli hedge fonlarının kapsamlı bir şekilde denetlenmesini önerdi. Tahminen 1 trilyon dolarlık varlığı kontrol altında tutan hedge fonları, Londra ve New York borsasının günlük işlemlerinin yarısını gerçekleştiriyor. Ancak, FSA'ya çok sınırlı bilgi vermek zorunda olan hedge fonları günümüze kadar düşük seviyede düzenlemelere tabi idi.

FSA, özellikle dönüştürülebilir tahvillere ya da devredilmesi sözkonusu olan şirketlere yatırım yapanlar olmak üzere bazı hedge fonlarının karışan şirketlerin piyasa manipülasyonu faaliyetlerine karışabileceğini vurguluyor. FSA, bazı hedge fonların ise menkul kıymet piyasasında bilgi sızdırılması ve piyasa manipülasyonu yönünden kabul edilebilir uygulamaların sınırlarını zorladığı konusunda uyarıda bulunuyor.

FSA, hedge fonları, düzenleyici faaliyetler yüzünden daha hafif düzenlenen kıyıdışı(offshore) merkezlerine yönelmek istemediklerini kaydediyor. Ancak, bazı uzmanlar FSA'nın iyi düşünülmüş ve çok az düzenleyici önlemler tavsiye eden raporlar hazırladığını ve zamanla bu raporların karmaşık, uygunsuz yeni düzenlemelere dönüştüğünü belirtiyor.

Hong Kong da bazı büyük hedge fonlarının denetimini hızlandırıyor. Menkul Kıymetler ve Vadeli İşlemler Komisyonu, Hong Kong'taki borçlanma düzeyini belirlemek için 10 büyük hedge fonunun üst düzey yetkililerini görüşmeye çağırdı. Hong Kong'daki hedge fon kuruluşlarının sayısındaki artış sürerse ülkenin bu konuda Singapur karşısında gerilediği endişeleri ortadan kalkabilir.

Financial Times.24 Haziran,Syf:1, 27 Haziran,Syf:20

Citigroup 14 Milyon Sterlin Ödeyecek

Geçtiğimiz yıl Ağustos ayında Avrupa tahvil piyasalarında yaptığı hileli alım-satım ile dakikalar içinde 17.5 milyon dolar kar elde eden Amerikan yatırım şirketi Citigroup, sözkonusu işlemler ile ilgili olarak İngiltere Mali Hizmetler Kurumu ile yaptığı anlaşma gereği 4 milyonu ceza ve 10 milyonu ise elde ettiği karın geri ödenmesi şeklinde olmak üzere 16 milyon sterlin ödemeyi kabul etti.

İngiltere Mali Hizmetler Kurumu (FSA), 2004 Ağustosunda gerçekleştirilen tahvil ticaretinin piyasalarda geçici rahatsızlığa ve tahvil fiyatlarında keskin düşüşe neden olduğunu ifade ederek Citigroup'un personelini denetleyemediğini ve gerekli yetenek, dikkat ve özene dayanan bir yönetim sergilemediğini kaydetti. Citigroup, daha ciddi bir suçlama olan piyasa manipülasyonundan değil sadece dikkatsiz ve özensiz yönetimden dolayı ceza aldı.

The Wall Street Journal, 29 Haziran, sayfa: 1

YORUM - HABER

Türkiye'siz Avrupa Düşünülemez

Avrupa Birliğinin doğuya doğru genişleme politikalarını ertelemesi ya da durdurmasını, Fransa ve Hollanda'da AB anayasasının reddedilmesinin olumsuz

sonucu olarak gören The Wall Street Journal Europe gazetesinin editör yardımcısı Matthew Kaminski'nin 27 Haziran tarihli yorum yazısının özeti aşağıda yer alıyor:

Avrupa Birliği üyesi olmayan ülkeler, anayasanın reddedilmesine üye ülkelerden daha çok üzülüyor. AB devletleri hayatın önceki gibi devam edeceğini biliyor. Hırvatistan, diğer Balkan ülkeleri, Ukrayna ve Gürcistan umutsuz bir şekilde “Avrupa”nın kapılarını çalıyor.

Jacques Chirac anayasa olmadan hiçbir ülkenin Birlik'e katılamayacağını kaydediyor. AB Başkanı José Manuel Barrosa ve diğerleri Chirac'ı destekliyor. Paris, Avrupa'yı daha da Amerika yanlısı hale getiren on yeni üyeden mutlu görünmüyor.

Ekim ayında Türkiye ve hemen sonrasında Hırvatistan katılım müzakerelerine başlamayı umuyor. Bulgaristan ve Romanya'nın Ocak 2007 katılımları gibi Türkiye ve Hırvatistan'ın da katılımları tehlike altında. AB dönem başkanlığına gelecek olan Tony Blair, genişlemeyi sürdürmek istiyor, ancak diğer Batı Avrupalıların direnişlerini aşmak zor olacak.

AB reform baskıları ve gümrük birliği sayesinde geçen yıl Türkiye'nin ekonomisi yüzde 10 gelişti. AB reformları, Sırbistan'ın gümrük polislerinden kurtulması ya da Türkiye'nin liberal medya kanunlarını benimsemesi gibi “küçük” konuları içeriyor.

Türkiye ve diğer aday ülkeler, zengin, özgür ve birbirine bağlı bir dünyaya katılmayı çok istiyor. AB'ye katılım, Batılı piyasaya, mallara, fikirlere, demokratik standartlara ve istikrara katılımı sağlıyor. AB; ABD, Japonya, Avustralya ve güneydoğu Asya'nın bir kısmı ve Latin Amerika'nın bulunduğu güzel bir mahallenin sadece bir caddesi.

İngiltere Başbakanı Tony Blair, canlı ve güçlü Avrupa'nın açık ekonomilere ve açık kapılara ihtiyacı olduğunu kaydederken böyle bir Avrupa'nın genişlemeyi tehdit olarak değil daha güçlü birlik için olağanüstü ve tarihi bir fırsat olarak göreceğini vurguluyor. Diğer bir deyişle, Türklerin ve Hırvatların birliğe ihtiyacından çok, birliğin bu ülkelere ihtiyacı var.

The Wall Street Journal Europe,27 Haziran,Syf:8